

Zorg goed voor elkaar

Ondersteuning voor leerlingen op onze school

augustus 2019

1. Ondersteuning bij ons op school

Op het Sint-Janslyceum streven we ernaar iedereen zo goed mogelijk onderwijs te geven. De docenten brengen de leerlingen kennis en vaardigheden bij om de schoolloopbaan ontspannen en zorgeloos te laten verlopen. Leerlingen, ouders en docenten willen uiteindelijk dat het diploma wordt gehaald en dat de toekomst er rooskleurig uitziet.

Er zijn ook leerlingen waarbij het allemaal niet vanzelfsprekend gaat en die ondersteuning nodig hebben. Dit kan allerlei redenen hebben, zoals gebrek aan studievaardigheden of een onrustige thuissituatie. Wij doen op het Sint-Janslyceum ons uiterste best om signalen zo vroeg mogelijk op te vangen en de nodige ondersteuning te bieden. Hiervoor hebben we een ervaren en deskundig team dat alert is en ingrijpt op het juiste moment.

Ondersteuning voor iedereen

Meestal komt een signaal dat het minder goed gaat met een leerling binnen bij de vakdocent. Wanneer deze constateert dat een leerling minder goed presteert, trekt hij aan de bel. Eerst bij de leerling en dan bij de mentor. Gezamenlijk bepalen zij of er extra begeleiding mogelijk is tijdens of na de les. Wanneer er meer ondersteuning nodig blijkt te zijn dan de docent en de mentor kunnen bieden, worden ook andere collega's erbij betrokken, onder andere de leerlingcoördinator, teamleider, de zorgcoördinator en eventueel het directielid leerlingenzorg. Zorgvuldig onderzoeken zij wat er aan de hand is, wat de leerling nodig heeft en wat wij op school kunnen doen. De ouders en/of verzorgers hebben in deze fase uiteraard ook een belangrijke rol. Zij zijn nauw betrokken bij de beslissing om de juiste middelen te vinden om hun kind te helpen.

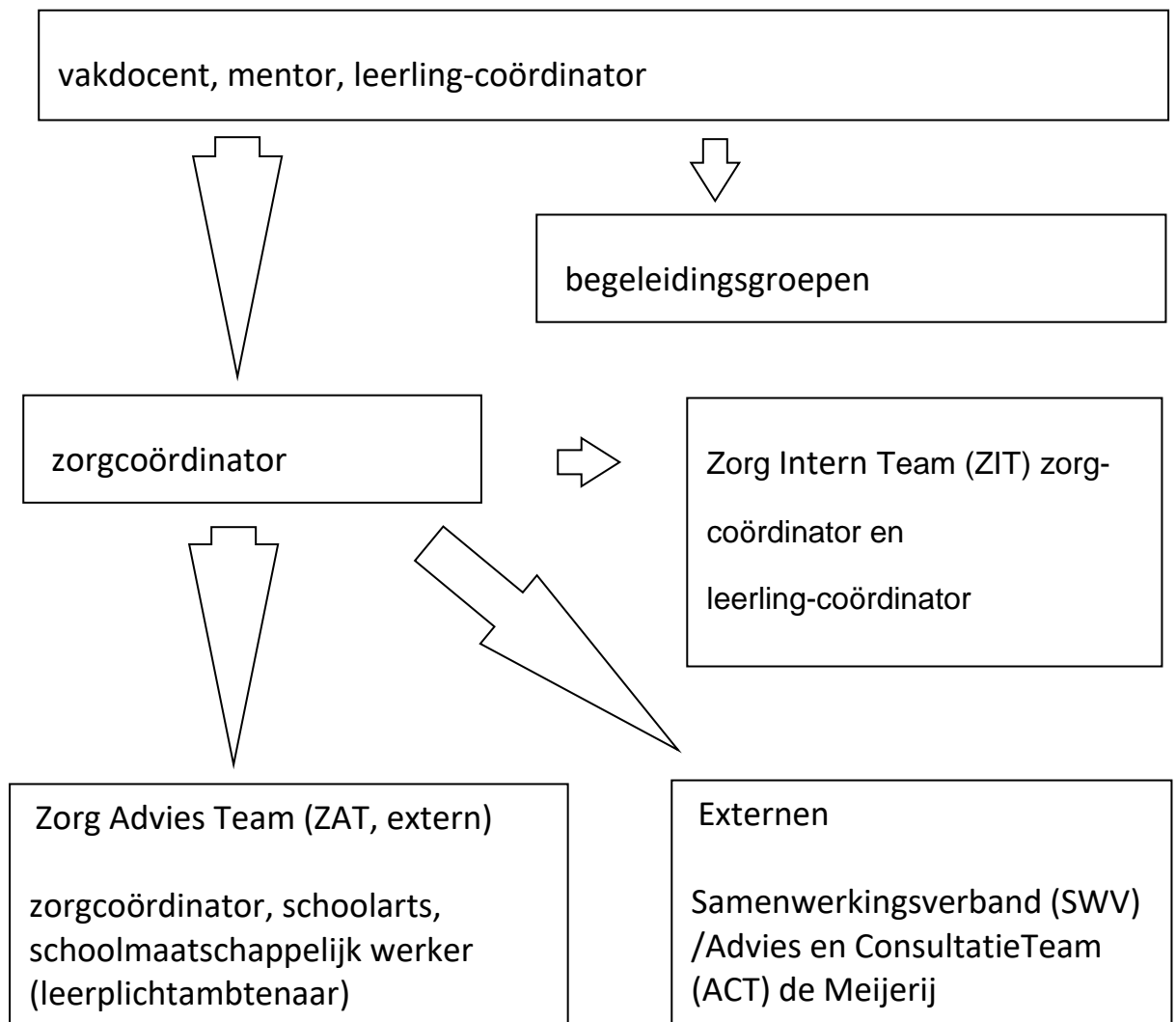
Bij een enkele leerling moeten wij concluderen is de conclusie dat er specialistische ondersteuning nodig is die wij niet in huis hebben. Ook dan zoeken wij, samen met ouders, de juiste opvang bij de juiste organisatie.

In de volgende hoofdstukken stellen wij ons ondersteuningsteam voor en geven wij een overzicht van de trainingen en begeleidingsvormen die wij als school kunnen bieden.

2. Organisatie van de begeleiding

Wat wij in huis hebben aan ondersteuning varieert van vaardigheidstrainingen als 'anti-stress-training' tot gesprekken met de schoolmaatschappelijk werker. Om te kunnen bepalen wat de leerling in een bepaalde fase nodig heeft, hebben we de ondersteuning op de volgende manier gestructureerd.

In onderstaand schema staan de medewerkers genoemd die hulp bieden in verschillende fasen. Samen beslissen zij over nodige steun voor de leerling.

Van signaleren naar ondersteunen

Een leerling kan op verschillende manieren in beeld komen van het ondersteuningsteam. Meestal via de vakdocent of de mentor, maar hij kan ook zelf of via zijn ouders hulp vragen. Onderstaand lichten we de verschillende functies toe van deelnemers aan het ondersteuningsteam.

Vakdocent

De docent kent de leerlingen en ziet deze regelmatig. Hij is vaak de eerste die constateert dat de leerling extra steun nodig heeft. De docent houdt hier rekening mee tijdens de lessen en toont begrip. Er kunnen leerlingen zijn die bijvoorbeeld moeite hebben met de leerstof of het lastig vinden om met anderen samen te werken aan projecten. De docent pikt signalen vroegtijdig op en schakelt in ieder geval de mentor en de leerlingcoördinator in voor overleg.

Mentor

Elke leerling heeft een mentor. Deze heeft een belangrijke rol in de begeleiding van leerlingen, de communicatie met ouders en het opzetten en uitvoeren van afdelingsactiviteiten. Hij is de spin in het web en houdt leerlingen nauwlettend in de gaten. Hij weet ook welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben en krijgen. Hij informeert bij de docenten naar de voortgang van de zorgleerling en controleert of de leerling de juiste steun ontvangt. Wanneer het nodig is, bespreekt de mentor met de leerlingcoördinator en de zorgcoördinator de aanpassingen in de ondersteuning en het behandelplan. De mentor houdt ook de vakdocenten op de hoogte van de ontwikkelingen van de leerling. In veel gevallen worden er door de mentor 'driehoeksgesprekken' gevoerd met de leerling en de ouders. Tijdens deze gesprekken stelt de leerling persoonlijke doelen op.

Leerlingcoördinator (LC)

Elke afdeling (mavo, havo, vwo) is onderverdeeld in jaarlagen. Elke jaarlaag heeft een Leerlingcoördinator (LC). De LC is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van de afdeling en onderhoudt intensief contact met de mentoren van de verschillende klassen. Hij ondersteunt de mentor in zijn taak om leerlingen in een veilige en positieve leeromgeving te helpen gedijen. Bovendien houdt de leerlingcoördinator via het Zorg Intern Team (zie pagina 6) intensief contact met de zorgcoördinator en zorgt ervoor dat zorgleerlingen tijdens de leerlingbesprekingen aan bod komen.

Zorgcoördinator (ZC)

De ZC coördineert de ondersteuning van leerlingen. Hij doet dit zowel binnen de school als in de contacten van de school met buitenschoolse instellingen of behandelaars. We kunnen de rol van de ZC als volgt omschrijven. De zorgcoördinator:

- 1 zoekt naar maximaal passende ondersteuning voor de individuele leerling
- 2 is de verbindende schakel tussen de verschillende partijen zoals leerling, ouders, school, ondersteuner passend onderwijs en eventueel externen
- 3 voert een intakegesprek met leerling en ouders om de hulpvraag helder te krijgen, een keus te maken of hulp gewenst is en zo ja, te bepalen welke begeleiding passend is
- 4 volgt het traject van de zorgleerling
- 5 organiseert ZIT- en ZAT vergaderingen

Onze school heeft twee zorgcoördinatoren: één is aanspreekpunt voor de afdelingen mavo en havo en één is aanspreekpunt voor het VWO. Deze laatste collega organiseert ook de specifieke zorg rondom (meer)begaafde leerlingen en maakt deel uit van het BPS team (Begaafdheidsprofiel school).

Ondersteuner Passend Onderwijs (OPO)

De OPO levert een bijdrage aan de versterking van de basisondersteuning op het Sint-Janslyceum. We kunnen de rol van de OPO als volgt omschrijven. De ondersteuner passend onderwijs:

- 1 draagt bij aan de ondersteuningsstructuur binnen de school
- 2 treedt op als inhoudelijke expert met een brede kennis van leer- en gedragsproblemen en ondersteuningsbehoeften
- 3 observeert, adviseert, ondersteunt en begeleidt de ZC, docenten en de directie in het omgaan met leer- en gedragsproblemen zodat de ondersteuningsmogelijkheden van de school worden versterkt; hij licht voor en voert gesprekken
- 4 organiseert in samenwerking met het ondersteuningsteam, onderwijs-ondersteuning voor leerlingen
- 5 speelt een rol bij het opstellen en implementeren van verbeterplannen

Zorg Intern Team (ZIT)

Per afdeling (mavo, havo, vwo) is er een intern zorg-overlegteam, het Zorg Intern Team (ZIT). Deelnemers aan het ZIT zijn de leerlingcoördinator en de zorgcoördinator. Zij komen eenmaal per maand bij elkaar om de zorgleerlingen te bespreken. De jaarlaagcoördinator zorgt dat de mentoren op de hoogte zijn van de voortgang van de leerlingen. Leerlingen die in het (ZIT) of het Zorg Advies Team (dit is een team met externe hulpverleners, ZAT zie pagina 12) besproken worden, kunnen ondersteund worden door een ondersteuner passend onderwijs. (ingehuurde expert op het gebied van leer- en/of gedragsproblemen) of een interne begeleider (een docent met een ondersteuningstaak).

3. Het ondersteuningsaanbod op school

Wanneer docent, mentor en jaarlaagcoördinator het erover eens zijn dat de leerling hulp nodig heeft, bespreken zij de mogelijkheden met de ouders en de leerling. De leerling kan bijvoorbeeld een training volgen om het huiswerk beter te leren plannen of om makkelijker met anderen samen te werken. Wanneer de leerling veel last heeft van faalangst bij toetsen, is een andere training nodig.

Inloopuur

Voor alle leerlingen staat op donderdag het eerste uur een inloopuur gepland. Alle docenten zijn aanwezig. Leerlingen kunnen tijdens dit uur met hun vakinhoudelijke vragen terecht bij de docent die ze zelf kiezen. Leerlingen bepalen zelf of ze van het inloopuur gebruik maken.

Naast de trainingen en het inloopuur, die er met name op gericht zijn om de schoolprestaties te verbeteren en het zelfvertrouwen te verhogen, is er ook ondersteuning voor leerlingen die problemen hebben die niet direct met schoolprestaties te maken hebben. Voor deze leerlingen is er de vertrouwensgroep.

De vertrouwensgroep

Iedereen die een probleem heeft of ergens tegenaan loopt waar hij zich geen raad mee weet, kan terecht bij de vertrouwensgroep. Deze groep bestaat uit 3 docenten (1 man en 2 vrouwen) die hulp bieden aan leerlingen die niet zo zeer met hun studie, maar meer met zichzelf in de knoop zitten. De vertrouwenspersoon luistert naar de leerling en bespreekt met de leerling hoe hij weer stabiel in het leven kan staan. De leerling kan zelf een afspraak maken met een vertrouwenspersoon of doet dit via zijn mentor.

Onderstaand staat een opsomming van de trainingen en begeleidingsvormen die wij bieden en die succesvol zijn gebleken.

Trainingen om de schoolprestaties te verhogen

Lyceo

We willen onderwijsondersteuning waaronder huiswerkbegeleiding, huiswerkklas, bijles en coaching, toegankelijker maken voor onze leerlingen door dit binnen-schools te organiseren. Lyceo verzorgt deze ondersteuning als aanvulling en versterking van ons onderwijs. Aan deze ondersteuning zijn kosten verbonden.

Training sociale vaardigheden (SOVA-training)

De training sociale vaardigheden is voor brugklasleerlingen die minder goed functioneren in de klas. Dit heeft niet te maken met het tempo of inhoud van de lessen, maar meer met gebrek aan sociale vaardigheden. De leerlingen krijgen in de training zicht op hun eigen handelen en ontwikkelen de vaardigheden die nodig zijn om beter te functioneren in de groep. Ook leren zij flexibeler om te gaan met veranderingen in hun directe omgeving.

Een trainer van een extern bureau geeft de training. De eerste bijeenkomst is gezamenlijk met ouders en leerlingen. De training duurt 75 minuten waardoor er soms gebruik gemaakt wordt van de pauze of een daaropvolgend lesuur. De training wordt afgesloten met een individueel evaluatiegesprek.

Examenvreestraining

Examenleerlingen kunnen deelnemen aan de examenvreestraining. Deze vindt plaats in het examenjaar en start in het najaar. De leerlingen vullen een vragenlijst in en worden op basis van de uitkomst gevraagd deel te nemen aan de training.

Anti-stress training

Deze training is geschikt voor leerlingen uit de brugklas en klas 2. Na de training zijn leerlingen beter in staat hun gedrag en gedachten te sturen bij het leveren van schoolprestaties en ook bij de omgang met andere leerlingen. De leerlingen die dit nodig hebben komen in beeld door het invullen van de schoolvragenlijst, maar kunnen ook via ouders, mentor of docenten worden aangemeld. De leerling kan zichzelf natuurlijk ook aanmelden.

Er vindt een intakegesprek plaats waarna de beslissing wordt genomen of de leerling wel of niet geplaatst kan worden in de training. In overleg met de ouders wordt bepaald of een leerling de training daadwerkelijk gaat volgen.

Indien gewenst passen we maatwerk toe voor leerlingen van andere jaarlagen.

Ondersteuning voor leerlingen met leer- of gedragsproblemen

De hierna volgende ondersteuning valt onder verantwoordelijkheid van de zorgcoördinator.

Leerlingen die een aandoening hebben die invloed kan hebben op hun schoolloopbaan, krijgen ondersteuning op maat. Uiteraard moet er wel een officiële diagnose zijn gesteld door een deskundige. Onderstaand lichten wij een aantal aandoeningen toe.

Leerlingen met dyslexie of dyscalculie

Leerlingen met de diagnose dyslexie, hebben recht op faciliteiten tijdens hun schoolloopbaan en tijdens hun eindexamen. Zij krijgen een pas waarmee ze dit recht kunnen aantonen. De school moet dan wel een verklaring en/of onderzoeksrapport krijgen van een orthopedagoog, psychiater of arts. De dyslexiecoach beheert de dossiers en verleent de faciliteiten. Leerlingen kunnen voor het pasje en vragen terecht bij het Studie- en Servicepunt (SSP) op de eerste verdieping.

De dyslexiecoach kan een leerling met dyslexie ook doorverwijzen naar een docent met specifieke kennis op dit gebied. De docent kan de leerling tijdens het inloopuur extra ondersteunen bij een specifieke hulpvraag. Deze ondersteuning is kortdurend en vindt vooral plaats tijdens het inloopuur.

Leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn

Leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn worden uitgedaagd met extra aanbod in de vorm van docent gestuurde- of individuele (on-line) modules. Daarnaast worden zij begeleid door een BPS tutor.

Leerlingen met problematiek van onderpresteren

Sommige leerlingen vinden het lastig om gemotiveerd te zijn en te blijven; dit kan leiden tot onderpresteren. Zodra er tekenen zijn van afnemende leermotivatie, of weerstand tegen inspanningen die school van een leerling verlangt waardoor een leerling neigt naar onderpresteren, kan een leerling geplaatst worden bij de training 'Aanpak Onderpresteren'. Omdat onderpresteren vaak voorkomt bij leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn, nemen vooral deze leerlingen deel aan de training.

Leerlingen met ADHD, ADD of ASS

Leerlingen met de diagnose ADHD, ADD of ASS kunnen vaak extra hulp gebruiken bij het plannen en organiseren van hun activiteiten in en rondom de school. Als hulp van de mentor of leerlingcoördinator niet voldoende is, dan kan er extra ondersteuning aangeboden worden door de ondersteuner passend onderwijs (OPO). De school kan deze zorgspecialist ook inzetten om docenten en mentoren te helpen zo goed mogelijk met 'zorgleerlingen' om te gaan. Ook kunnen zij de leerling zelf of de intern begeleider van de leerling ondersteunen. De OPO houdt nauw contact met de zorgcoördinator. De ondersteuning wordt verzorgd door collega's van het speciaal onderwijs en kan bestaan uit observaties, gesprekken en specialistische ondersteuning.

Langdurig zieke leerlingen

Voor leerlingen die langdurig ziek zijn wordt een programma op maat samengesteld. De zorgcoördinator zal in overleg met de schoolarts en ouders en in samenspraak met de mentor/teamleider, een plan maken. Overstijgt het probleem de kennis van de zorgcoördinator, dan wordt de OPO van de Mytyl-school ingeschakeld.

Leerlingen met ernstige gedragsproblemen

Wanneer een leerling, om welke reden dan ook, niet meer op zijn plaats is op het Sint-Janslyceum, zorgt school voor plaatsing op een andere school. Bij leerlingen met ernstige gedragsproblemen, is dit een uitdaging. Op onze school zijn de zorgcoördinator en de casemanager degenen die de verantwoordelijkheid voor de leerling dragen, tenzij de leerling niet meer leerplichtig is. De casemanager zorgt ervoor dat de leerling op de juiste school terecht komt.

Leerlingen die doof of blind zijn

Vanuit Kentalis is ondersteuning aan te vragen voor leerlingen die doof of slechthorend zijn. Vanuit ZION kan hulp komen voor leerlingen die zeer slechtziend zijn of blind.

4. Het zorgaanbod buiten school

Scholen zijn verantwoordelijk voor het onderwijs, maar zijn ook nauw betrokken bij de opvoeding en ontwikkeling van kinderen en jongeren. Samen met de gemeenten richten scholen daarom zorgteams in. Naast het Zorg Intern Team (ZIT), hebben wij op het Sint-Janslyceum het Zorg Advies Team (ZAT).

Een leerling wordt aangemeld voor het ZAT als de hulpvraag de mogelijkheden van de school overstijgt en de ondersteuning van externe partners gewenst is.

Deelnemers aan het ZAT zijn de zorgcoördinator van de school, de schoolarts, schoolmaatschappelijk werker en, indien nodig, de leerplichtambtenaar.

Het team komt geregeld bij elkaar om leerlingen te bespreken die zijn aangemeld door bijvoorbeeld de leerlingcoördinator, de mentor of de ouders. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht.

Leerlingen worden ook in het ZAT besproken als zij regelmatig verzuimen door ziekte of door andere redenen. Ze worden aangemeld bij 'leerplicht' als zij regelmatig spijbelen en/of te laat komen. De schoolarts wordt ingeschakeld als er sprake is van veelvuldig ziekteverzuim. Ouders worden van deze meldingen op de hoogte gesteld.

Onderstaand geven we een korte toelichting op de taken van de deskundigen uit het externe zorgteam.

Schoolarts en jeugdverpleegkundige

In de tweede klas komt de schoolarts om de leerlingen te onderzoeken. Ouders geven vooraf toestemming voor het onderzoek. Leerlingen en mentoren vullen een vragenlijst in en leerlingen worden tijdens het spreekuur gewogen en gemeten. Als er naar aanleiding hiervan verdere acties nodig zijn, gaan schoolarts en jeugdverpleegkundige hierover in gesprek met de leerling, ouders en de school.

De jeugdverpleegkundige heeft een spreekuur op school. Leerlingen kunnen hier terecht met vragen over hun fysieke en psychische gezondheid. Ook mentoren en de leerlingcoördinator kunnen hier terecht met vragen.

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Farent verzorgt het schoolmaatschappelijk werk. De schoolmaatschappelijk werker heeft zijn werkplek op school zodat hij goed bereikbaar is voor de leerlingen. Schoolmaatschappelijk werk kan worden ingezet door de zorgcoördinator via het Zorg Advies Team of door een andere hulpverleningsinstantie. De zorgcoördinator wordt dan op de hoogte gebracht door schoolmaatschappelijk werk. Er moet toestemming zijn van de ouders en/of leerling.

Advies en Consultatieteam De Meierij (ACT)

Het Samenwerkingsverband De Meierij heeft de opdracht om iedere jongere qua onderwijs, een zo passend mogelijke plaats te bieden. Het doel is dat jongeren hun talenten goed ontwikkelen, ongeacht een mentale beperking of behoefte aan ondersteuning. Het samenwerkingsverband heeft het Advies-en Consultatieteam (ACT) ingesteld, om dit vorm te geven.

Het ACT kan door de zorgcoördinator benaderd worden voor consultatie. Het ACT kan meedenken met de zorgcoördinator en vragen beantwoorden over routes en procedures.

Als de school handelingsverlegen is, kan de zorgcoördinator de leerling aanmelden bij het ACT en een zorgarrangement aanvragen. De zorgcoördinator vult daarvoor een aanmeldformulier in, maakt een ontwikkelingsperspectief (OPP) en levert een compleet dossier aan. Het ACT maakt een dossieranalyse, spreekt met ouders en leerling, zorgcoördinator en eventueel andere partijen en komt tot een voorlopig advies dat met alle partijen besproken wordt. Daarna wordt een definitief advies opgesteld.

Politie

De school heeft nauw contact met de schoolcontactpersoon van de politie. De contacten verlopen via het directielid leerlingenzorg.

De leerplichtambtenaar

Het Sint-Janslyceum geeft aan de leerplichtambtenaar door welke leerlingen te vaak te laat komen, zonder reden afwezig zijn van school of thuiszitten. De leerplichtambtenaar heeft elke maand een spreekuur op school. Ouders worden op de hoogte gesteld van de meldingen.

Tot slot

Mocht u vragen hebben naar aanleiding van dit ondersteuningsplan, dan kunt u contact opnemen met Paulien Pierro-Lurinks, verantwoordelijk directielid Zorg:

p.lurinks@sjl.nl